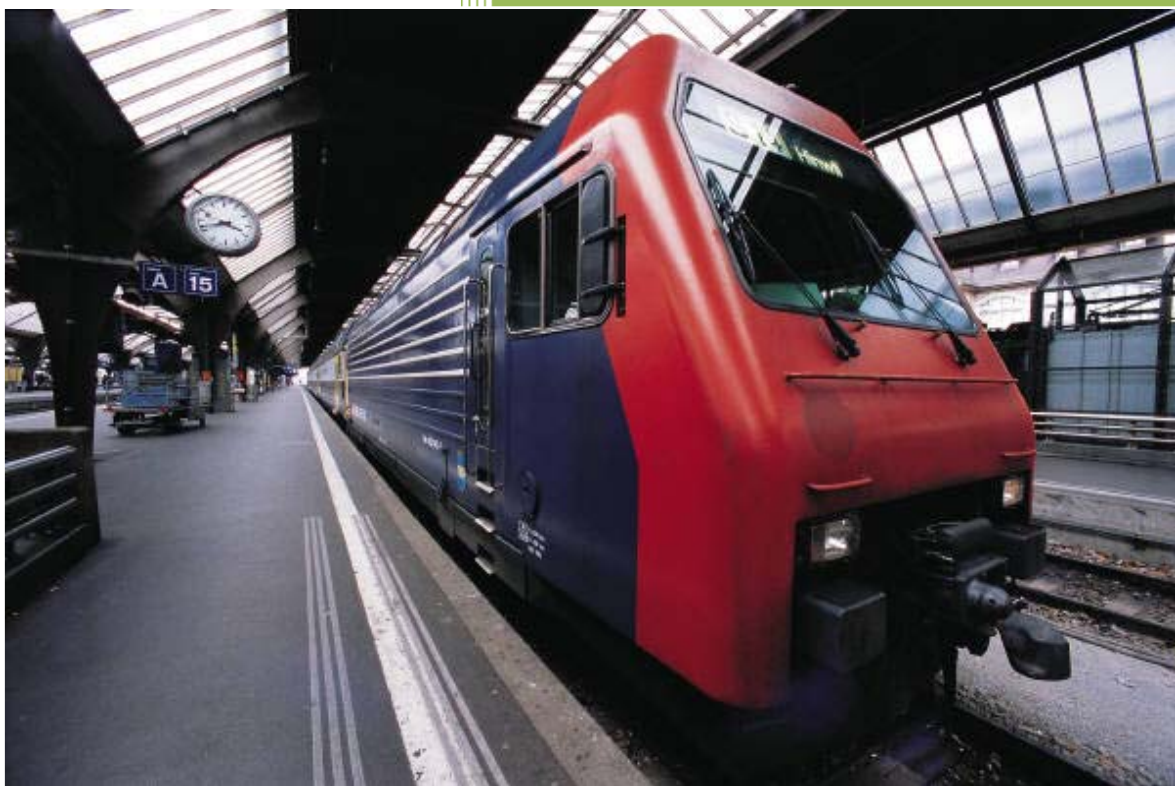

PHÁP LUẬT ĐẠI CƯƠNG

Luật sư Th.S BÙI NGỌC TUYỀN

Luật sư TRẦN ANH THỰC ĐOÀN

Biên soạn

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỞ TP.HCM

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN HỌC TẬP

PHÁP LUẬT ĐẠI CƯƠNG

Biên soạn: Luật sư Th.S BÙI NGỌC TUYỀN

Luật sư TRẦN ANH THỰC ĐOAN

THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

MỤC LỤC

MỤC LỤC	3
GIỚI THIỆU MÔN HỌC.....	11
KHÁI QUÁT NỘI DUNG MÔN HỌC	11
MỤC TIÊU CỦA MÔN HỌC	12
YÊU CẦU CỦA MÔN HỌC	13
CẤU TRÚC CỦA MÔN HỌC	13
Phần 1: Những vấn đề chung về nhà nước	13
Mục tiêu:.....	13
Phần 2: Những vấn đề chung về pháp luật	13
NHỮNG TÀI LIỆU SINH VIÊN NÊN THAM KHẢO	14
NHIỆM VỤ CỦA SINH VIÊN.....	15
PHẦN 1 NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ NHÀ NƯỚC	17
BÀI 1 KHÁI NIỆM CƠ BẢN VỀ NHÀ NƯỚC.....	18
MỤC TIÊU	18
NỘI DUNG CHÍNH.....	19
1. Nguồn gốc và bản chất của Nhà nước	19
1.1. Nguồn gốc Nhà nước.....	19
1.2. Bản chất của Nhà nước.....	21
2.Đặc điểm của Nhà nước.....	22
3. Kiểu Nhà nước.....	24
4.Hình thức Nhà nước.....	25
4.1.Hình thức chính thể	25
4.2.Hình thức cấu trúc	27
4.3.Chế độ chính trị	27
TÓM LƯỢC	30
CÂU HỎI TỰ LUẬN.....	31

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM.....	31
HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI CÂU HỎI	33
BÀI 2 NHÀ NƯỚC CỘNG HOÀ XHCN.....	35
VIỆT NAM	35
MỤC TIÊU	35
NỘI DUNG CHÍNH.....	36
1.Sự ra đời của Nhà nước cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam	36
2.Bản chất của Nhà nước cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam	36
3.Chức năng của Nhà nước.....	37
4.Hình thức của Nhà nước cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam	38
4.1. Hình thức Nhà nước Việt Nam dưới góc độ hình thức chính thể	39
4.2. Hình thức Nhà nước Việt Nam dưới góc độ hình thức cấu trúc nhà nước	39
4.3. Hình thức Nhà nước Việt Nam dưới góc độ chế độ chính trị.....	40
TÓM LƯỢC	40
CÂU HỎI TỰ LUẬN.....	40
CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM.....	41
HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI CÂU HỎI	43
Câu hỏi trắc nghiệm	44
BÀI 3 BỘ MÁY NHÀ NƯỚC CỘNG HOÀ XHCN VIỆT NAM	45
MỤC TIÊU	45
YÊU CẦU	46
NỘI DUNG CHÍNH.....	46
1. Khái niệm Bộ máy Nhà nước Việt Nam	46
2. Các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của bộ máy Nhà nước cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam	47

3. Địa vị pháp lý của các cơ quan Nhà nước trong bộ máy Nhà nước Việt Nam.....	48
3.1. Chủ tịch Nước.....	48
3.2. Hệ thống cơ quan quyền lực Nhà nước	48
3.3. Hệ thống cơ quan quản lý Nhà nước	50
3.4 Hệ thống cơ quan xét xử.....	52
TÓM LƯỢC	53
CÂU HỎI TỰ LUẬN.....	54
CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM.....	54
HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI CÂU HỎI	56
Câu hỏi trắc nghiệm	56
PHẦN 2 NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ PHÁP LUẬT	57
BÀI 4 CÁC KHÁI NIỆM CƠ BẢN VỀ	58
PHÁP LUẬT	58
MỤC TIÊU	58
NỘI DUNG CHÍNH.....	59
1.Nguồn gốc và bản chất của Pháp luật.....	59
1.1. Nguồn gốc của Pháp luật.....	59
1.2. Bản chất Pháp luật.....	60
2.Đặc tính của Pháp luật	61
3.Kiểu Pháp luật.....	62
4.Hình thức Pháp luật	63
TÓM LƯỢC	65
CÂU HỎI TỰ LUẬN.....	65
CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM.....	66
HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI CÂU HỎI	67
Câu hỏi trắc nghiệm	68
BÀI 5 QUY PHẠM PHÁP LUẬT.....	69
MỤC TIÊU.....	69
NỘI DUNG CHÍNH.....	70
1.Quy phạm Pháp luật.....	70

1.1. Khái niệm và đặc điểm quy phạm Pháp luật.....	70
1.2. Cơ cấu của quy phạm Pháp luật	70
2. Văn bản quy phạm Pháp luật.....	71
2.1. Khái niệm và đặc điểm của quy phạm Pháp luật	71
2.2. Hệ thống Văn bản quy phạm Pháp luật của Việt Nam.....	72
TÓM LƯỢC	74
CÂU HỎI TỰ LUẬN.....	75
CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM.....	75
HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI CÂU HỎI	77
Câu hỏi trắc nghiệm	78
BÀI 6 QUAN HỆ PHÁP LUẬT.....	79
MỤC TIÊU	79
NỘI DUNG CHÍNH.....	80
1. Khái niệm và đặc điểm quan hệ Pháp luật	80
2. Thành phần của quan hệ Pháp luật	81
2.1. Chủ thể quan hệ Pháp luật	81
2.2. Khách thể quan hệ Pháp luật	82
2.3. Nội dung quan hệ Pháp luật.....	82
3. Sự kiện pháp lý	83
TÓM LƯỢC	84
CÂU HỎI TỰ LUẬN.....	85
CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM.....	85
HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI CÂU HỎI	88
Câu hỏi trắc nghiệm	89
BÀI 7 VI PHẠM PHÁP LUẬT	90
MỤC TIÊU	90
NỘI DUNG CHÍNH.....	91
1. Vi phạm Pháp luật	91
1.1. Khái niệm vi phạm Pháp luật	91
1.2. Các dấu hiệu cơ bản của vi phạm Pháp luật.....	91

1.3.Các loại vi phạm Pháp luật.....	93
2.Trách nhiệm pháp lý	94
2.1.Khái niệm và đặc điểm trách nhiệm pháp lý:.....	94
2.2.Các loại trách nhiệm pháp lý.....	94
2.3.Mối quan hệ giữa trách nhiệm pháp lý và vi phạm Pháp luật	96
TÓM LƯỢC	97
CÂU HỎI TỰ LUẬN.....	97
CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM.....	98
HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI CÂU HỎI	99
Câu hỏi trắc nghiệm	100
PHẦN IIICÁC NGÀNH LUẬT TRONG HỆ THỐNGPHÁP LUẬT VIỆT NAM	101
BÀI 8 KHÁI QUÁT VỀ HỆ THỐNG.....	102
PHÁP LUẬT	102
MỤC TIÊU	102
NỘI DUNG CHÍNH.....	103
1.Khái niệm hệ thống Pháp luật.....	103
2. Căn cứ phân định ngành luật	104
2.1 Đối tượng điều chỉnh: Là những quan hệ xã hội chịu sự tác động của luật pháp.....	104
2.2 Phương pháp điều chỉnh: Là cách thức luật pháp tác động vào mối quan hệ xã hội đã được điều chỉnh (đối tượng điều chỉnh).....	104
3. Các ngành luật trong hệ thống Pháp luật Việt Nam	105
3.1. Sơ lược về hệ thống Pháp luật Việt Nam	105
3.2. Các ngành luật trong hệ thống Pháp luật nước ta hiện nay	105
TÓM LƯỢC	108
CÂU HỎI TỰ LUẬN.....	108
CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM.....	109
HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI CÂU HỎI	111

Câu hỏi trắc nghiệm	111
BÀI 9 LUẬT DÂN SỰ	112
MỤC TIÊU	112
NỘI DUNG CHÍNH	113
1.Khái niệm, đối tượng và phương pháp điều chỉnh của Luật Dân sự	113
1.1.Khái niệm Luật Dân sự.....	113
1.2.Đối tượng điều chỉnh của Luật Dân sự.....	113
1.3.Phương pháp điều chỉnh của Luật Dân sự.....	114
2.Chế định về quyền sở hữu	114
2.1. Khái niệm quyền sở hữu.....	114
2.2. Căn cứ xác lập và chấm dứt quyền sở hữu.....	115
2.2.1. Các căn cứ xác lập quyền sở hữu	115
2.2.2. Các căn cứ chấm dứt quyền sở hữu.....	116
3.Chế định về quyền thừa kế	117
3.1.Khái niệm quyền thừa kế.....	117
3.2.Các hình thức thừa kế.....	118
3.2.1.Thừa kế theo di chúc	118
3.2.2.Thừa kế theo Pháp luật.....	119
TÓM LƯỢC	120
CÂU HỎI TỰ LUẬN	121
CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM	122
HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI CÂU HỎI	124
Câu hỏi trắc nghiệm	124
BÀI 10 LUẬT HÌNH SỰ	125
MỤC TIÊU	125
NỘI DUNG CHÍNH	126
1. Khái niệm, đối tượng và phương pháp điều chỉnh của Luật Hình sự.....	126

1.1. Khái niệm Luật Hình sự	126
1.2. Đối tượng điều chỉnh của Luật Hình sự	126
1.3. Phương pháp điều chỉnh của Luật Hình sự	126
2. Chế định về tội phạm.....	127
2.1. Khái niệm tội phạm	127
2.2. Các dấu hiệu của tội phạm.....	127
3. Chế định về hình phạt	129
3.1 Hình phạt chính	129
3.2. Hình phạt bổ sung.....	130
TÓM LƯỢC	133
CÂU HỎI TỰ LUẬN.....	133
CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM.....	134
HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI CÂU HỎI	135
Câu hỏi trắc nghiệm.....	135
BÀI 11 LUẬT HÀNH CHÍNH.....	136
MỤC TIÊU	136
NỘI DUNG CHÍNH.....	137
1. Khái niệm, đối tượng, phương pháp điều chỉnh của Luật Hành chính.....	137
1.1. Khái niệm Luật Hành chính	137
1.2. Đối tượng điều chỉnh của Luật Hành chính	137
2. Các chế định về trách nhiệm hành chính.....	138
2.1. Khái niệm	138
2.2. Các hình thức xử phạt hành chính.....	139
(Trục xuất ra khỏi lãnh thổ.	140
2.3. Các cơ quan, cá nhân có thẩm quyền quyết định xử phạt hành chính.....	140
2.3.1. Ủy ban nhân dân các cấp.....	140

2.3.2. Cơ quan cảnh sát, bộ đội biên phòng, hải quan, kiểm lâm, thuế vụ, quản lý thị trường, cơ quan thanh tra Nhà nước chuyên ngành	140
2.3.3. Tòa án nhân dân các cấp: Có thẩm quyền xử phạt hành chính đối với các hành vi cản trở hoạt động xét xử.	141
3. Tổ tụng hành chính	141
3.1. Thẩm quyền xét xử hành chính của tòa án	141
3.1.1. Thẩm quyền chung	141
3.1.2. Thẩm quyền theo cấp xét xử	141
3.2. Nguyên tắc của tổ tụng hành chính	142
3.3. Các giai đoạn xét xử của tổ tụng hành chính	143
TÓM LƯỢC	147
CÂU HỎI TỰ LUẬN.....	148
CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM.....	148
HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI CÂU HỎI	150
Câu hỏi trắc nghiệm	151
TÓM LƯỢC TOÀN MÔN HỌC	151